

Wiadomości

Sześć samorządów z Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego podpisało dzisiaj porozumienie z marszałkiem Markiem Woźniakiem warte 12 mln euro. Pieniądze pochodzą z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Rewitalizacja miejskiej biblioteki w Lesznie, budowa przedszkola w Świąciechowie, stworzenie oferty dla seniorów, utworzenie miejsc opieki dla najmłodszych w żłobkach, ale także rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i rozwój transportu niskoemisyjnego. To tylko przykładowe inwestycje z ostatnich lat, z których na co dzień korzystają mieszkańcy Leszna i okolic.

- Pieniądze na inwestycje znalazły się w budżecie Leszczyńskiego Obszaru Strategicznej Interwencji w perspektywie 2014-2020 – przypomina marszałek Marek Woźniak. - To specjalna koperta unijnego dofinansowania, którą stworzyliśmy dla miasta Leszna, powiatu leszczyńskiego oraz gmin położonych wokół Leszna: Lipna, Świąciechowy, Osiecznej i Rydzyny – dodaje marszałek. Wkład unijny na poziomie prawie 19 mln euro został wydzielony z zarządzanego przez władze regionu Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014-2020).

Dzisiaj ten program zmienił nazwę na Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 i pomimo mniejszego budżetu dla całego regionu, w najbliższych latach strumień eurofunduszy dalej będzie zasilał te same samorzady położone wokół Leszna. Co to oznacza w praktyce?

- Po dobrych doświadczeniach z perspektywy 2014-2020, Zarząd Województwa Wielkopolskiego zdecydował się nie tylko kontynuować ten model współpracy samorządów, ale nadał mu rangę Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – mówi marszałek Marek Woźniak. Jego formuła zakłada realizację projektów, których efekty wykraczają poza obszar pojedynczej gminy.

- Chcemy dobrze wydać te pieniądze, inwestując je w kluczowe dziedziny jakimi są ochroną klimatu, odnawialne źródła energii, mobilność miejska, transport zeroemisyjny. To wszystko będzie możliwe do realizacji między innymi dzięki ZIT-om, których formuła została poszerzona. To dobry bodziec dla współpracy, rozwiązywania wspólnych problemów – dodaje marszałek.

Oddolnie

W imieniu Zarządu Województwa Wielkopolskiego, dysponenta środków z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, porozumienie w sprawie ZIT-u podpisał marszałek Marek Woźniak, a w imieniu leszczyńskiego związku ZIT – Łukasz Borowiak, prezydent Leszna.

- Jesteśmy już na ukończeniu opracowania strategii zitowskiej – zaznacza Łukasz Borowiak. Dodaje

też, że środki finansowe pomogą rozwijać m.in. szkolnictwo zawodowe oraz tworzyć nowe ciągi pieszo-rowerowe.

Samorządowcy złożyli podpisy w zabytkowych murach ratusza w Lesznie, który w ostatnich latach przeszedł metamorfozę. Przypomnijmy, że ten barokowo-klasycystyczny budynek, uznawany jest za jeden z najpiękniejszych ratuszy w Wielkopolsce i kraju, uzyskał nowy blask, także dzięki prawie 2 mln zł dotacji unijnej w WRPO 2014-2020.

- Dzisiejsze porozumienie to ważny krok przybliżający do uruchomienia pieniędzy unijnych dla tego obszaru – zwracają uwagę sygnatariusze. Samorządowcy jednocześnie podkreślają jak istotny jest dla nich proces tworzenia strategii ZIT. Doceniają w nim samodzielność w podejmowaniu decyzji o wyborze najważniejszych inwestycji, projektów. – Nie zapadają one w Warszawie czy Poznaniu, ale podejmujemy je na poziomie lokalnym – zwracają uwagę samorządowcy. Model partycypacyjny jest spójny z zasadami wdrażania nowego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Koncentrują się one na wypracowywaniu decyzji w sposób maksymalnie uspołeczniony, oddolny i blisko obywatela.

- Wielkopolska stawia na partnerstwo i większą autonomię w podejmowaniu decyzji przez samorządowców w zakresie wydawania środków unijnych. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że ten model się sprawdził – mówi marszałek Marek Woźniak i jednocześnie zapowiada, że w nowym programie regionalnym zostanie rozszerzona formuła Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Oprócz obszaru miejskiego Leszna, ZIT-y będą także w Pile, Koninie, Gnieźnie, Kole i Turku. Utrzymane zostaną dotychczasowe ZIT-y działające w perspektywie 2014-2020 na terenie aglomeracji poznańskiej i kalisko – ostrowskiej.

Plany

Jakie zatem działania w ramach instrumentu ZIT będą realizowane na terenie Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego? Sześć samorządów wskazało kilka obszarów priorytetowych. Najwięcej pieniędzy – prawie 6 mln euro - planują wydać na projekty wspierające mobilność miejską. Możemy więc spodziewać się zakupów nowych autobusów zero lub nisko-emisyjnych, albo dalszej budowy ścieżek rowerowych. Kolejne prawie 3 mln euro chcą wydać na zwiększenie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe. Nie zabraknie również projektów rozwijających e-usługi w administracji publicznej (1,8 mln euro). Doświadczenia z ostatnich lat (pandemia COVID-19) pokazały, że cyfryzacja usług w instytucjach publicznych jest koniecznością.

Fundusze europejskie to również inwestycje w człowieka. Samorządowcy z Leszna i okolic zdecydowali, że będą chcieli wspierać edukację przedszkolną oraz kształcenie zawodowe. Nie zabraknie również inwestycji w dobre usługi społeczne i zdrowotne, wsparcie pracowników i

pracodawców, jak również działania służące integracji i aktywizacji społecznej. Łącznie na komponent społeczny planuje się wydać prawie 1,5 mln euro.

Szybciej, ale z ograniczeniami

Większość środków unijnych będzie dystrybuowana za pośrednictwem konkursów. A więc, najpierw trzeba będzie napisać dobry projekt, aby otrzymać dotację. Skrócą się procedury związane z wyborem najlepszych wniosków. Na poziomie leszczyńskiego ZIT-u będą opracowywane kryteria wyboru projektów w poszczególnych konkursach, a potem dokonana zostanie wstępna selekcja najlepszych wniosków. Natomiast, kolejne dwa etapy – ocena formalna i merytoryczna oraz wybór do dofinansowania – odbędą się na poziomie Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski (a więc w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu).

Gminy aplikujące w konkursach z puli ZIT będą musiały zwrócić uwagę na zintegrowany charakter projektów. - A więc muszą to być projekty partnerskie i cechować je powinien wspólny efekt, oznaczający np. ponadgminne korzystanie ze stworzonej nowej infrastruktury lub w przypadku projektów adresowanych bezpośrednio do mieszkańców – objęcie wsparciem uczestników, z co najmniej dwóch samorządów obszaru funkcjonalnego – zwraca uwagę Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW w Poznaniu.

Co więcej, na realizatorów z obszarów ZIT zostaną nałożone ograniczenia dotyczące możliwości ubiegania się o środki z tożsamyh działań pochodzących z puli ogólnej programu. - Chcemy w ten sposób uniknąć sytuacji podwójnego dofinansowania oraz zaburzenia konkurencji samorządów ze względu na nadmierne preferencje na skutek lokalizacji na obszarze lub poza obszarem objętym ZIT – wyjaśnia dyrektor Grzegorz Potrzebowski.

[Prezentacja ZIT Leszno \(1.6 MB\)](#)

